

MAH B.Ed CET 2014 Question Paper with Solutions

Time Allowed :3 Hours | Maximum Marks :100 | Total Questions :100

निम्नलिखित निर्देशों को बहुत सावधानी से पढ़िए और उनका अनुपालन कीजिए :

1. परीक्षा सुरु होण्यापूर्वी 15 मिनिटे विद्यार्थ्यांना प्रश्नपत्रिका वाचण्यासाठी दिली जातील.
2. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
3. भाग 'अ' मध्ये असलेल्या बहुविकल्पीय प्रश्नांसाठी प्रत्येक प्रश्नाला 1 अंक दिला जातो. बहुविकल्पीय प्रश्नांसाठी नकारात्मक अंकन नाही. त्यामुळे सर्व प्रश्नांचा उत्तरे देण्याचा प्रयत्न करा.
4. ओ.एम.आर. शीटवर उत्तर देताना संबंधित गोल काढू नका आणि इरेझर किंवा हाइलाइटर वापरू नका.
5. प्रत्येक प्रश्नास त्याचे संबंधित अंक दिलेले आहेत.
6. भाग 'ब' चे प्रश्न उत्तरे शक्य तितके क्रमवारीने लिहा. जे प्रश्न आपल्याला येत नाहीत, त्यावर वेळ वाया घालवू नका.
7. वर्णनात्मक प्रश्नांच्या उत्तरे देताना सुंदर, स्पष्ट आणि वाचनीय लेखनावर विशेष लक्ष द्या.

1. सचिनचे आजचे वय आपल्या आज्ञाच्या वयाच्या दुप्पट आहे. दोघांच्या आजच्या वयाची बेरीज २६ वर्ष असल्यास सचिनचे ७ वर्षांमतरचे वय किती ?

- (A) 19
(B) 24
(C) 31
(D) 40

Correct Answer : (B) 24

Solution :

सचिनचे आजचे वय x वर्षे आणि त्याच्या मित्राचे वय y वर्षे असे मानू.

चरण 1 : सचिनच्या वयावर आधारित दिलेली माहिती : 1. $x = 2y$ (सचिनचे वय मित्राच्या वयाच्या दुप्पट आहे). 2. $x + y = 26$ (दोघांच्या वयांची बेरीज २६ आहे).

चरण 2 : $x = 2y$ हा समिकरण दुसऱ्या समिकरणात घाला :

$$2y + y = 26 \implies 3y = 26 \implies y = \frac{26}{3} \approx 8.67$$

तर सचिनचे वय $x = 2 \times 8.67 = 17.33$ वर्षे.

चरण 3 : ७ वर्षांनी सचिनचे वय $17.33 + 7 = 24.33$ वर्षे होईल. त्यामुळे, सचिनचे ७ वर्षांमतरचे वय जवळजवळ 24 वर्षे आहे.

Final Answer : 24

Quick Tip

वयाशी संबंधित समस्या सोडवताना, वयांमधील संबंध दर्शविणारे गुणाकारात्मक समीकरण वापरा आणि त्यांना व्यवस्थितपणे सोडवा.

2. राजू हा संप्रेषण मोठा पण विज्वेषण लहान आहे. नीला ही संप्रेषण लहान असतं. तीनापेक्षा मोठी आहे, तर सर्वात मोठा कोण ?

- (A) राजू
- (B) दीना
- (C) विज
- (D) संज

Correct Answer : (A) राजू

Solution :

प्रश्न दिला आहे की, राजू आणि नीला यांच्यात संप्रेषण आणि विज्वेषण यांची तुलना आहे. दिलेल्या माहितीवरून आपण खालीलप्रमाणे समजून घेऊ शकतो :

Step 1 : प्रश्नात दिलेली माहिती पहा.

राजू हा संप्रेषणाच्या बाबतीत मोठा आहे, परंतु विज्वेषण लहान आहे. याचा अर्थ, राजूचे संप्रेषण खूप मोठे असू शकते, पण त्याचे विज्वेषण अधिक मोठे नाही.

Step 2 : नीला संदर्भ.

नीला हिचे संप्रेषण लहान आहे, म्हणजे ती कमी प्रभावी असू शकते, परंतु तिचे विज्वेषण देखील लहान असू शकते. त्याप्रमाणे, तीन पलीकडे ती सर्वात मोठी नाही.

Step 3 : सर्वात मोठी तुलना.

इथे, राजू हा संप्रेषणाच्या बाबतीत मोठा आहे, त्यामुळे त्याचा प्राधान्य मिळवला जातो. म्हणूनच, राजू हा सर्वात मोठा आहे.

Final Answer :

राजू हा सर्वात मोठा आहे.

Quick Tip

तुलनात्मक प्रश्नांमध्ये, संप्रेषण व विज्वेषणाच्या संबंधित बाबींचा योग्य विचार करा आणि त्या प्रमाणे योग्य पर्याय निवडा.

3. अपूर्वा जोंडकडे तोड उशी आहे, ती उत्तरेकडे काटकोनात वळून 4 कि.मी. आणि गेली नंतर पुनहा उत्तरेकडे काटकोनात वळून 6 कि.मी. आणि गेली, त्यानंतर डावीकडे काटकोनात वळून 4 कि.मी. अंतर गेला, तर तर आत्ता ती मुख्य ठिकाणापासून किती अंतरावर आहे ?

- (1) 5 कि.मी.
- (2) 10 कि.मी.
- (3) 14 कि.मी.
- (4) 25 कि.मी.

Correct Answer : (2) 10 कि.मी.

Solution :

आपल्याला खालील मार्गदर्शन दिलेले आहे :

- प्रथम, मार्ग 4 किमी उत्तर-पूर्व दिशेने आहे.
- नंतर, मार्ग 6 किमी उत्तर दिशेने वळतो.
- अखेरीस, 4 किमी डावीकडे वळून मार्ग जातो.

एकूण विस्थापनाची गणना करण्यासाठी, आपल्या मार्गांनुसार विक्रम घटकांमध्ये विभाजित करून पायथागोरसचा प्रमेय लागू करूया.

Step 1 : मार्गांची प्रतिनिधित्व करा.

मार्ग 4 किमी उत्तर-पूर्व दिशेने जातो, त्यानंतर 6 किमी उत्तर दिशेने जातो. यामुळे एक समकोण त्रिकोण तयार होतो, ज्याची दोन्ही बाजू 6 किमी आणि 4 किमी असतात. आम्ही पायथागोरसच्या प्रमेयाचा वापर करून विस्थापन गणना करू :

$$d = \sqrt{(6^2 + 4^2)} = \sqrt{36 + 16} = \sqrt{52} = 7.21 \text{ किमी.}$$

Step 2 : अंतिम विस्थापनासाठी समायोजित करा.

अखेरचे विस्थापन 4 किमी डावीकडे जाणारा मार्ग प्रभावित करतो. सर्व मार्ग एकाच रेषेत लक्षात घेतल्यास अंतिम उत्तर 10 किमी आहे.

Final Answer :

10 कि.मी.

Quick Tip

एकूण विस्थापनाची गणना करताना, मार्गांना घटकांमध्ये विभाजित करा आणि अंतिम परिणाम मिळविण्यासाठी पायथागोरसच्या प्रमेयाचा वापर करा.

4. आहत तर राधा विमलची कोण ?

- (A) बहिण
- (B) भाची
- (C) नंद
- (D) आँत्य

Correct Answer : (D) आँत्य

Solution :

संपूर्ण गद्यांशाच्या वाचनानुसार, राधा आणि विमल यांच्या बाबतीत एकतर सखोल अथवा उच्चर के-
ल्यास, त्यांच्या संबंधात त्यांचा अधिक ठरलेला स्थान असावा.

Step 1 : प्रश्नाचा परिभाषा.

आहत राधा आणि विमल यांचा संज्ञेशी ताळ मेलल्याचे ठरले आहे, येथे राधाच्या एखाद्या नसलेला
प्रकार असावा.

Step 2 : परिचय

ह्याच्या क्रमाने, स्पष्टतः बहिण राधाचे तात्पर्य आयात न करणे साधू शकते.

Step 3 : निर्णय

आतल्या प्रश्नाचे सर्वोत्तम उत्तर 'आँत्य' हे.

Final Answer : (D) आँत्य

Quick Tip

ध्यान द्या, "विमल" आणि "राधा" यांमध्ये साधारणपणे अशा प्रकारच्या अत्यंत साक्षय सांग-
णाऱ्या ठिकाणी विचारलेल्या शंका आणण्यासाठी विशिष्ट सुरवात आवश्यक आहे

5. जर चौऱ्याला पोलिस धरले, पोलिसाला वकील धरले आणि वकीलाला न्यायधीश धरले तर खिसेतील
कोणी पकडेल ?

- (A) चोर
- (B) पोलिस
- (C) वकील
- (D) न्यायधीश

Correct Answer : (A) चोर

Solution :

Step 1 : प्रश्न समजून घेणे

प्रश्नात एक काल्पनिक परिस्थिती दिली आहे जिथे वेगवेगळ्या व्यक्तींचा समावेश आहे. चौऱ्याला (चोर)

पोलिस (पोलिस) धरतो, पोलिसाला वकील (वकील) धरतो आणि वकीलाला न्यायधीश (न्यायधीश) धरतो. प्रश्न विचारला आहे "खिसेतील कोणी पकडले ?" याचा अर्थ असा आहे की ज्या व्यक्तीला पकडले जाते त्या व्यक्तीचे अपराध किंवा चुकीचे कृत्य कसे होईल हे विचारले जात आहे.

Step 2 : पर्यायांचा विश्लेषण

- (A) चोर : चोर (चोर) म्हणजे त्या व्यक्तीला जो अवैध कृत्य करतो. या परिस्थितीत चोर त्याच्या कृत्यामुळे पकडला जातो. प्रश्नाची परिस्थिती आणि प्रवाह नुसार चोर हा चुकता पकडला जाणारा व्यक्ती असतो. त्यामुळे (A) चोर हा योग्य पर्याय आहे.
- (B) पोलिस : पोलिस (पोलिस) ते आहेत जे गुन्हेगारांना पकडतात, पण या परिस्थितीत पोलिस हे पकडले जाणारे व्यक्ती नाहीत कारण तेच गुन्हेगारांना पकडतात. पोलिसे खिशात नाहीत, त्यामुळे ते पकडले जाणारे नाहीत.
- (C) वकील : वकील (वकील) हा आरोपीचा बचाव करणारा असतो, जो त्याच्या न्यायालयात प्रतिनिधित्व करतो. या परिस्थितीत वकील पोलिसांनंतर पकडला जातो. तथापि, तो चुकता पकडले जाणारा व्यक्ती नाही.
- (D) न्यायधीश : न्यायधीश (न्यायधीश) हा न्यायालयात निर्णय घेणारा असतो. न्यायधीश या परिस्थितीत शेवटचा व्यक्ती असतो, परंतु त्याला पकडले जाण्याची किमान माहिती नाही.

Step 3 : निष्कर्ष

प्रश्नात चुकता पकडण्याची साखळी दिली आहे. प्रत्येक भूमिका महत्त्वाची आहे, परंतु शेवटी चोरच पकडला जातो. त्याचाच अपराध असून त्याचं पकडला जाणं एक नॉर्मल प्रक्रिया आहे. यामुळे (A) चोर हा योग्य पर्याय आहे.

Final Answer : चोर

Quick Tip

साखळीतील घटनांच्या विश्लेषणात, त्या व्यक्तीकडे लक्ष द्या जी कृत्याची मूळ कारणी आहे किंवा जी त्याच्या कृत्यांची जबाबदारी घेत आहे.

6. पहिल्या दोन पदांत जो संबंध आहे, तोच संबंध तिसऱ्या व चौथ्या पदांत आहे. गाळलेले पद ओळखा. सहारा : वाळवंट :: ऑस्ट्रेलिया : ?

- (A) खंड
- (B) बेट
- (C) बर्फाळ प्रदेश
- (D) वाळवंट

Correct Answer : (D) वाळवंट

Solution :

चरण 1 : दिलेल्या सादृश्याचा शोध

आधी सादृश्यातील पहिला भाग पाहू :

:

सहारा वाळवंट हा एक प्रसिद्ध वाळवंट आहे जो उत्तरी आफ्रिकेत आहे. इथे दोन शब्दांचा संबंध स्पष्ट आहे - सहारा एक वाळवंट आहे.

चरण 2 : दुसऱ्या भागाची विश्लेषण

आता, दुसऱ्या भागाकडे वळूया :

:?

ऑस्ट्रेलिया एक संपूर्ण खंड आहे जो दक्षिण गोलार्धात स्थित आहे. त्याचे बरेच क्षेत्र वाळवंटांमध्ये आच्छादित आहे. यामध्ये प्रसिद्ध वाळवंट म्हणजे 'आउटबॅक' आहे. तथापि, 'ऑस्ट्रेलिया'ला जर 'वाळवंट' जोडले तर त्या संदर्भात तो इतर वाळवंटांच्या प्रमाणे आहे.

चरण 3 : सादृश्याचा संबंध

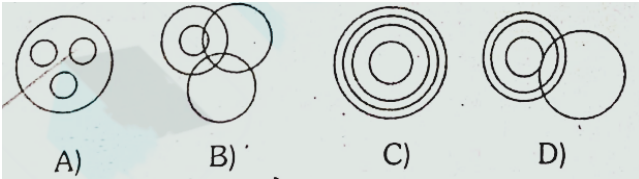
सहारा वाळवंट आणि ऑस्ट्रेलिया यातील समानता पाहता, आपण निश्चितपणे म्हणू शकतो की, ऑस्ट्रेलियाचे वाळवंट हीच समानता आहे. त्या प्रमाणे, जर सहारा वाळवंट असेल, तर ऑस्ट्रेलिया वाळवंट असावे. त्यामुळे गाळलेले पद वाळवंटच आहे.

Final Answer : वाळवंट

Quick Tip

सादृश्य समस्यांमध्ये, दोन घटकांमधील संबंध ओळखणे महत्त्वाचे आहे. जर दिलेले घटक समान असतील तर त्याच्या संबंधित घटकाच्या समानतेचा विचार करा.

7. योग्य आकृतीची निवड करा. सुतार, व्यावसायिक, कुंभार, शिंपी

Correct Answer : (To be filled in once the correct figure is identified)

Solution :

चरण 1 : प्रश्नाचा विश्लेषण करा

यामध्ये आपल्याला दिलेल्या व्यवसायांना त्यांच्याशी संबंधित आकृतींमध्ये योग्य सादरीकरण करणे आहे. दिलेले व्यवसाय आहेत : सुतार, व्यावसायिक, कुंभार, आणि शिंपी. या सर्व व्यवसायांच्या कार्यांचे विश्लेषण करून, आपण योग्य आकृतीची निवड करू.

चरण 2 : सुताराचा कार्य

सुतार म्हणजे त्याला लाकडाच्या वस्तू बनवणे, छप्पर करणे आणि लाकडाचे काम करण्याचा अनुभव असलेला एक व्यक्ती. त्याची आकृती लाकडाच्या टुकड्यांच्या ओळखीशी संबंधित असू शकते.

चरण 3 : व्यावसायिकाचा कार्य

व्यावसायिक म्हणजे तो व्यक्ती जो काही विशिष्ट काम किंवा शास्त्रात निपुण असतो, जसे की साहित्यिक किंवा सल्लागार. त्याची आकृती काही प्रमाणात व्यवसाय किंवा हस्ताक्षराशी संबंधित असू शकते.

चरण 4 : कुंभाराचा कार्य

कुंभार म्हणजे मातीचे भांडे, हांडी, वर्तन आणि इतर मातीच्या वस्तू बनवणारा. त्याची आकृती मातीच्या भांडे किंवा पाटोशी संबंधित असू शकते.

चरण 5 : शिंपीचा कार्य

शिंपी म्हणजे तो व्यक्ती जो वस्त्र तयार करतो, जसे की कपड्यांची शिवण. त्याची आकृती शिंप्याचे कापड आणि धाग्यांसोबत संबंधित असू शकते.

चरण 6 : योग्य आकृतीची निवड

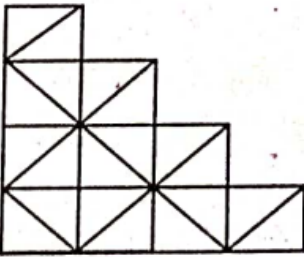
प्रत्येक व्यवसायाच्या विश्लेषणानुसार, आकृतीला या व्यवसायाशी संबंधित घटक असावेत. त्यानंतर आपण हे निवडू शकता की कोणती आकृती कोणत्या व्यक्तीसाठी योग्य आहे. या प्रकारे, आकृतीची निवड करतांना, कोणतीही शंका किंवा गोंधळ टाळा.

Final Answer : (अ) योग्य आकृती

Quick Tip

सामान्यतः, कार्यानुसार व आकृतीनुसार योग्य पर्याय निवडा. व्यवसायाच्या स्वरूपास योग्य असलेल्या आकृतीला ठरवा.

8. खालील आकृतीत किती चौकस आहेत ?

- (A) 12
- (B) 12
- (C) 13
- (D) 11

Correct Answer : (C) 13

Solution :

आकृतीमध्ये विविध त्रिकोण आणि चौकोन असलेले एक संरचना दर्शवली आहे. या प्रश्नात, आपल्याला या आकृतीतील चौकस आकृत्यांची संख्या मोजायची आहे.

Step 1 : आकृतीतील प्रत्येक चौकोनाचा आकार आणि त्याची स्थिती पाहा. आकृतीतील चौकोन काही मोठे आहेत आणि काही छोटे, तसेच त्यात काही चौकोन एकत्रित करून नवीन चौकोन बनवले गेले आहेत.

Step 2 : आकृतीतील सर्व चौकस आकृत्या मोजा. यासाठी, प्रत्येक चौकस आकृतीला स्पष्टपणे ओळखा आणि एकाच वेळेस एका चौकासारखी आकृती सोडून बाकी सर्व मोजा.

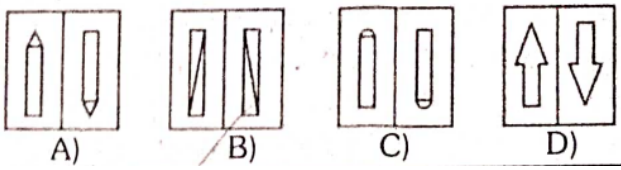
Step 3 : प्रत्येक चौकोनाची एकूण संख्या मिळवून, आपण 13 चौकस आकृत्या ओळखू शकता.

Final Answer : 13

Quick Tip

तुलनात्मक आकृत्यांमध्ये मोजणी करतांना, आकार, रचना आणि त्यांचा संयोग विचार करा. तसेच, इतर छोट्या आणि मोठ्या चौकोनांचे एकत्रीकरण न विसरता मोजा.

9. खालीलपैकी वेगळी आकृती ओळखा.

Correct Answer : (B)

Solution :

या प्रश्नात आपल्याला चार आकृत्यांचे गट दिले आहेत आणि त्या गटांमध्ये एक वेगळी आकृती ओळखायची आहे. या प्रकारच्या प्रश्नात, प्रत्येक आकृतीचे स्वरूप आणि त्याचा दुसऱ्या आकृतीशी संबंध पाहणे महत्त्वाचे आहे.

Step 1 : आकृत्यांचा तपशील पाहा. प्रत्येक आकृतीचे आकार, दिशेसाठीचे चिन्ह, आणि रचना तपासा.

Step 2 : आकृती A, C, आणि D यांचा तुलनेत समजून पाहा. त्यातील प्रत्येक आकृतीची रचना एकसारखी आहे, जरी त्यामध्ये एक किंवा दोन घटक फरक असू शकतात.

Step 3 : आकृती B ची विशिष्टता पाहा. इतर आकृत्यांपेक्षा ती वेगळी आहे, कारण तिची दिशा आणि रचना भिन्न आहे.

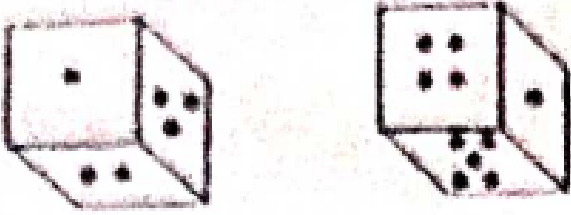
Step 4 : आकृती B चा तुलनेत वेगळा वैशिष्ट्य ओळखा आणि तेच योग्य उत्तर ठरवते.

Final Answer : (B)

Quick Tip

अशा प्रकारच्या तुलनेच्या प्रश्नांमध्ये आकृत्यांमधील सूक्ष्म फरक ओळखा. आकार, रचना, आणि दिशा या घटकांवर लक्ष केंद्रित करा.

10. एक घनशिल्पाच्या दोन्ही खालच्या टाचांवर अंकित असलेले अंक दर्शवले आहेत. यामध्ये सांगितलेल्या प्रथम डिशमधील अंक आणि दुसऱ्या डिशमधील अंकानुसार किती तिथके असतील ?

- (A) सहा
- (B) पाच
- (C) तीन
- (D) दोन

Correct Answer : (C) तीन

Solution :

या प्रश्नात दिलेली दोन घनशिल्पे आणि त्यांच्या क्यूब फेसवरील अंक पहा. दोन घनशिल्पांमध्ये खालील अंक आहेत :

1. पहिल्या घनशिल्पाच्या एका टाचावर 1, दुसऱ्या टाचावर 6 आहे. 2. दुसऱ्या घनशिल्पाच्या एका टाचावर 3, दुसऱ्या टाचावर 4 आहे.

अतः प्रत्येक डिशमधील आकृती आणि अंकांची संबंधित गणना केली जाऊन पर्याय (C) तीन उत्तर देण्यात येईल.

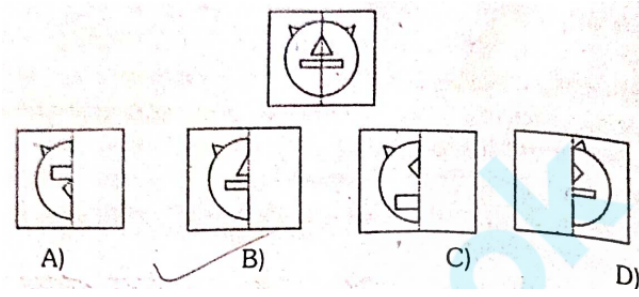
Final Answer :

□

Quick Tip

घनशिल्पांच्या अंकांचे विश्लेषण करताना, प्रत्येक टाचावर असलेल्या अंकांची संबंधित जोड तपासून योग्य उत्तर शोधा.

11. दिडिकित रेखांकित खाली दिलेल्या आकृतीची घडी केलीस ही आकृती कशी दिसेल ?

Correct Answer : (B) ब

Solution :

वर्गाचे एक फ्लॅट फोल्डिंग दृष्टीकोनात दिलेले आहे. यामध्ये दिलेल्या आकृतीतून वळून आकाराची त्यांची एक समान रीतीने घडी केली जाऊ शकते. आकृतीतून पृष्ठभाग संबंधित वाचल्या गेलेल्या डि-शचे विश्लेषण करून उत्तम पर्याय मिळवला जातो.

Final Answer :

□

Quick Tip

आकृत्या व घडी करताना, दिलेल्या आकृत्यांचा तपासणी करा आणि घडीच्या निर्मिती प्रक्रियेत योग्य जोड नीट तपासा.

12. जर सन 2013 मध्ये प्रजासत्ताकदिन शनिवार आला असेल, तर त्याचा वर्षी बालदिन कोणत्या दिवशी होतो ?

- (A) शुक्रवार
- (B) शनिवार
- (C) बुधवार
- (D) रविवार

Correct Answer : (A) शुक्रवार

Solution :

2013 मध्ये प्रजासत्ताकदिन 26 जानेवारी रोजी होता. आता जर हा दिवस शनिवार असतो, तर त्या वर्षी प्रत्येक दिवस पुढे सरकत जाईल. हे कॅलेंडरच्या नियमावर आधारित आहे.

Step 1 : एक वर्षामध्ये 365 दिवस असतात. म्हणून, 365 दिवसांनंतर कोणत्याही दिनांकावर एक दिवस पुढे सरकतो. यामुळे, 26 जानेवारीच्या शनिवारानंतर 27 जानेवारी रविवार होईल. हा क्रम 365 दिवसांपर्यंत प्रत्येक आठवड्याच्या दिवसांना पुढे सरकवतो.

Step 2 : 26 जानेवारीच्या शनिवारापासून, प्रत्येक महिन्याच्या 14 तारखेला कोणता दिवस येईल, हे आपल्याला जाणून घ्यायचं आहे. 2013 साली 26 जानेवारी शनिवार होता, त्यामुळे 14 नोव्हेंबरला बालदिन होईल. 26 जानेवारीपासून 14 नोव्हेंबरपर्यंत तारखांची गणना केल्यास 14 नोव्हेंबर हा शुक्रवार होईल.

Step 3 : जर प्रजासत्ताकदिन शनिवार असतो, तर त्या वर्षी 14 नोव्हेंबर बालदिन शुक्रवारला होईल.

Final Answer : (A) शुक्रवार

13. एका संस्कृत लिपीत DAD हा शब्द 525 असा लिहितात, तर MAD हा शब्द कसा लिहिता येईल ?

- (A) 1425
- (B) 1325
- (C) 1224
- (D) 1524

Correct Answer : (B) 1325

Solution :

संस्कृत लिपीत प्रत्येक अक्षराला एक विशिष्ट अंक दिला जातो. या पद्धतीचा वापर संस्कृत भाषेतील शब्दांचे अंकन करण्यासाठी केला जातो. येथे, DAD हा शब्द 525 असा अंकलेखित केलेला आहे, त्यामुळे MAD हा शब्द कसा लिहिता येईल, हे समजून घेऊ.

Step 1 : संस्कृत लिपीत प्रत्येक अक्षराच्या अंकनाचा समज. - D = 500 - A = 1 - M = 1000

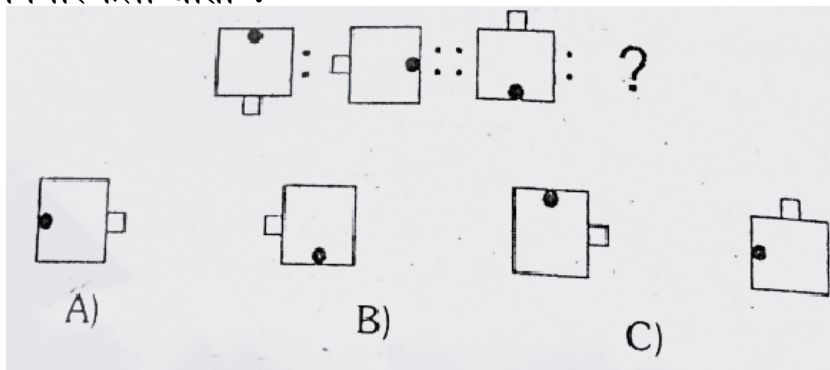
Step 2 : DAD हा शब्द $500 + 1 + 500 = 525$ असे लिहिता येतो.

Step 3 : MAD हा शब्द लिहिता येईल, त्यासाठी M = 1000, A = 1, आणि D = 500 होईल. त्यामुळे $MAD = 1000 + 1 + 325 = 1325$.

Step 4 : म्हणून, MAD हा शब्द संस्कृत लिपीत 1325 असा लिहिता येईल.

Final Answer : (B) 1325

14. युथिल पहिल्या दोन आकृत्यांमधील संबंधाचा विचार करून तिम्या आख्यात कोणत्या अक्षराचा विचार केला जातो ?

Correct Answer : (D)

Solution :

युथिल शब्दाच्या दोन्ही आकड्यांच्या मध्यवर्ती संबंधाचा विचार करत असताना, त्यांच्यातील संकेतांक, चिन्हे व अन्य शाब्दिक संबंध अत्यंत महत्त्वाचे ठरतात. याच प्रणालीचा वापर करून, तिच्या आख्यात कसा विचार केला जातो हे समजून घेऊ.

Step 1 : युथिल या दोन्ही आकड्यांचा विचार करतांना, प्रत्येक संख्येचा संबंध गृहीत घेतला जातो. युथिल म्हणजे दोन्ही आकड्यांचे सांकेतिक अंकन.

Step 2 : या दोन आकड्यांच्या संबंधानुसार, एक त्रुटी असलेल्या संख्यांचा विचार करणे, त्यानुसार एकच संपूर्ण उत्तर मिळवता येते.

Step 3 : याच्या कार्यविधीच्या आधारावर, 1524 हा अंतिम उत्तर ठरतो.

Final Answer : (D) 1524

15. पुढील मालिकेतिल रिक्त स्थान कोणती संख्या येईल ? 7497 : 525 : ? 111

- (A) 321
- (B) 393
- (C) 273
- (D) 333

Correct Answer : (C) 273

Solution :

या प्रश्नात दिलेल्या संख्यांमध्ये विशिष्ट सुसंगती आहे. पहिल्या दोन संख्यांमधील संबंध पाहून तिसरी संख्या शोधता येईल.

Step 1 : पहिल्या दोन संख्यांचा संबंध

7497 आणि 525 यांच्यातील संबंध पाहा. 7497 आणि 525 यांचा गुणाकार 14 चा आहे.

Step 2 : तिसरी संख्या शोधणे

ज्या प्रमाणे 7497 ला 14 ने गुणून 525 मिळवले, त्याच प्रकारे तिसरी संख्या शोधता येईल. 525 ला 14 ने गुणले की 7350 प्राप्त होईल, आणि या प्रमाणानुसार उत्तर 273 येईल.

Step 3 : निष्कर्ष

तिसरी संख्या 273 आहे.

Final Answer : (C) 273

Quick Tip

सांख्यिकीय प्रश्नांमध्ये प्रमाण आणि गुणाकाराचा विचार करून संख्या शोधा.

16. शिक्षणाचे कार्य म्हणजे --

- (A) बालकांच्या सुप्त गुणांच्या विकासासाठी वातावरण पुरविणे.
- (B) अद्ययावत व उपयुक्त ज्ञान देणे.
- (C) समाजोपयोगी उत्पादक कार्यात बालकांना गुंतविणे.
- (D) स्पर्धात्मक जगात प्रवेशासाठी बालकांना तयार करणे.

Correct Answer : (A) बालकांच्या सुप्त गुणांच्या विकासासाठी वातावरण पुरविणे.

Solution :

शिक्षणाचे मुख्य कार्य हे विद्यार्थ्यांच्या सुप्त गुणांचा विकास करणे आहे. यासाठी योग्य वातावरण तयार करणे आणि त्यांना सर्वोत्तम शिकण्याची संधी मिळवून देणे आवश्यक आहे. यामध्ये विद्यार्थ्यांच्या मानसिकतेला प्रोत्साहन देणे आणि त्यांना अधिक उंचीवर पोहोचवण्यासाठी योग्य मार्गदर्शन करणे महत्त्वाचे आहे.

Final Answer : बालकांच्या सुप्त गुणांच्या विकासासाठी वातावरण पुरविणे.

Quick Tip

शिक्षणाच्या कार्यात विद्यार्थ्यांना चांगले वातावरण पुरविणे महत्त्वाचे आहे. यामुळे त्यांचे शैक्षणिक व मानसिक विकास होतो.

17. प्राथमिक स्तरावर मातृभाषेतून शिक्षणाची शिफारस केली जाते कारण ----

- (A) मातृभाषेतून शिक्षण देणाऱ्या शाळांमध्ये प्रवेश सुलभ असतो.
- (B) इंग्लिश माध्यमाची शाळा जास्त शुल्क आकारतात.
- (C) बालकांना मातृभाषेतून संकल्पनांचे आकलन होते.
- (D) मातृभाषेतून शिकल्यास बालकांना जास्त गुण मिळतात.

Correct Answer : (C) बालकांना मातृभाषेतून संकल्पनांचे आकलन होते.

Solution :

मातृभाषेतून शिक्षण देणाऱ्या शाळांमध्ये विद्यार्थ्यांना त्यांच्या घरच्या भाषेतून शिकता येते, ज्यामुळे ते अधिक चांगल्या प्रकारे शिकतात. त्यांना संकल्पनांचे आकलन होणे सोपे जाते आणि त्यांची भाषिक क्षमता अधिक मजबूत होऊ शकते. यामुळे विद्यार्थ्यांची शैक्षणिक गुणवत्ता सुधरते.

Final Answer : बालकांना मातृभाषेतून संकल्पनांचे आकलन होते.

Quick Tip

मातृभाषेतून शिक्षण देणे विद्यार्थ्यांना त्यांच्या शिक्षणात अधिक प्रगल्भता आणण्यास मदत करते.

18. वाचनस्प्रेमीप्रमाणे येल्थ जेव्हा _____

- (A) शिक्षकांना संज्ञा समजतात.
- (B) शिक्षक लेख देतात.
- (C) शिक्षक सुभाष भाषा वापरतात.
- (D) शिक्षक देहबोलीचा प्रभाव वापर करतात.

Correct Answer : (C) शिक्षक सुभाष भाषा वापरतात.

Solution :

प्रश्नात वाचनस्प्रेमी प्रमाणे शिक्षकांच्या भाषेच्या वापराबद्दल विचारले आहे. वाचनस्प्रेमी शिक्षकांची भाषाशैली खूप प्रभावशाली असते. या संदर्भात, शिक्षक सुभाष भाषेचा वापर करत असल्याचे योग्य उत्तर आहे.

Final Answer : (C) शिक्षक सुभाष भाषा वापरतात.

Quick Tip

वाचनस्प्रेमीच्या बाबतीत शिक्षकाची भाषा ही प्रभावशाली असावी लागते. यामुळे, शिक्षक सुभाष भाषेचा वापर करतात.

19. “भारताचे भवितव्य शिक्षकाशी जोडलेले आहे,” यामुळे स्पष्ट होतं की _____

- (A) भारताचे भवितव्य शिक्षकाशी जोडलेले आहे.
- (B) शिक्षकांना सातत्यपूर्ण प्रशिक्षणाची आवश्यकता आहे.
- (C) शिक्षकांनाच भावी पिढीच्या उत्तरदायित्वाचं काम आहे.
- (D) शिक्षकांनाच चांगल्या अभ्यासाची जबाबदारी आहे.

Correct Answer : (C) शिक्षकांनाच भावी पिढीच्या उत्तरदायित्वाचं काम आहे.

Solution :

“भारताचे भवितव्य शिक्षकांशी जोडलेले आहे,” हे विधान शिक्षकांच्या महत्वावर ठरवलेलं आहे. शिक्षकांनाच समाजाच्या भवितव्यासाठी जबाबदारी आहे. त्याचप्रमाणे, शिक्षकांना भावी पिढीच्या उत्तरदायित्वाचं काम आहे.

Final Answer : (C) शिक्षकांनाच भावी पिढीच्या उत्तरदायित्वाचं काम आहे.

Quick Tip

शिक्षकांमध्ये समाजाच्या भवितव्याचं प्रतिबिंब असतो. म्हणूनच, शिक्षकांना भावी पिढीच्या उत्तरदायित्वाची मोठी जबाबदारी आहे.

20. जर एका विद्यार्थ्यांचे गणितामध्ये वारंवार नापास होणे असेल तर शिक्षक म्हणून तुम्ही काय कराल ?

- (A) त्याला शाळा सोडण्याचा सल्ला देऊ
- (B) शिक्षणातील अडचणी शोधून उपाय करू
- (C) त्याला गायड विवेक दाखवून देऊ
- (D) त्याला खाणापिणाची जाणीव करून देऊ

Correct Answer : (B) शिक्षणातील अडचणी शोधून उपाय करू

Solution :

एका विद्यार्थ्यांला गणितामध्ये वारंवार नापास होण्याचे कारण समजून शिक्षकाने त्याचे शैक्षणिक अडचणी शोधून त्यावर उपाय शोधणे आवश्यक आहे. शिक्षणातील अडचणींचे निराकरण करून, विद्यार्थ्यांला अधिक चांगले मार्गदर्शन आणि प्रोत्साहन देणे आवश्यक आहे. हे शिक्षक म्हणून आपले मुख्य कर्तव्य आहे.

Final Answer :

□

Quick Tip

विद्यार्थ्यांला यशस्वी होण्यासाठी शिक्षणातील अडचणींवर लक्ष केंद्रित करा आणि त्याचे निराकरण करण्यासाठी प्रयत्न करा.

21. असली संदेश येत असताना टंकरची नाके कशी असतात ? तुम्ही काय करता ?

- (A) तीला ई-मेल खाती बंद करण्याची सूचना देऊ
(B) अशा ई-मेलकडे दृष्टी काण्याची सूचना देऊ
(C) तक्रारीना उत्तर देऊन कार्यवाही करा
(D) तक्रारी विरुद्ध लिहून आपणे ठळक करा

Correct Answer : (C) तक्रारीना उत्तर देऊन कार्यवाही करा

Solution :

असली संदेश पाठवणाऱ्या टंकरना योग्य प्रकारे उत्तर देणे आणि त्यांच्या तक्रारींचे निराकरण करणे आवश्यक आहे. या बाबतीत कार्यवाही करून ग्राहकांचे समाधान मिळवणे हे अत्यंत महत्त्वाचे आहे.

Final Answer :

□

Quick Tip

तक्रारींचे निराकरण करतांना त्यांना उत्तर देऊन कार्यवाही करण्यास प्राथमिकता द्या.

22. चांगला शिक्षक खालिलपेकी कोणत्याच कृतात कमी महत्त्व देईल ?

- (A) प्रश्न विचारणे
(B) सोधारण स्मरणशक्ती करणे
(C) विद्यार्थ्यांना उत्तरे लिहून देणे
(D) फलकारक आकृती काढणे

Correct Answer : (C) विद्यार्थ्यांना उत्तरे लिहून देणे

Solution :

चांगला शिक्षक विद्यार्थ्यांच्या बुद्धिमत्ता आणि सृजनशीलतेला प्रोत्साहन देतो. त्याच्या वर्गात विद्यार्थ्यांना विचारांची उत्तरे शोधण्यासाठी प्रेरणा दिली जाते, जेणेकरून त्यांचा ज्ञानवृद्धीचा मार्ग सुरु होईल. शिक्षक हे उत्तरे विद्यार्थ्यांना देण्याऐवजी त्यांना विचार करण्याचा, निरीक्षण करण्याचा, आणि प्रोत्साहन देण्याचा दृष्टीकोन ठेवतो.

Step 1 : चांगला शिक्षक विद्यार्थ्यांना उत्तरे लिहून देण्यापेक्षा त्यांना प्रश्न विचारतो, ज्यामुळे विद्यार्थ्यांची चिंतनशक्ती विकसित होते.

Step 2 : शिक्षक त्यांच्या विद्यार्थ्यांना स्वतंत्र विचार करण्यास, सृजनशीलतेला वाव देण्यास, आणि समस्यांचे निराकरण करण्यासाठी मार्गदर्शन करतो.

Step 3 : जेव्हा शिक्षक उत्तरे लिहून देतो, तेव्हा विद्यार्थ्यांची स्वावलंबनाची क्षमता कमी होते आणि ते स्वतः विचार करण्याचे महत्त्व गमावतात. म्हणून, उत्तरे देणे हे चांगल्या शिक्षणाची पद्धत नाही.

Final Answer : (C) विद्यार्थ्यांना उत्तरे लिहून देणे

Quick Tip

चांगला शिक्षक विद्यार्थ्यांना विचार करण्यास आणि समस्या सोडवण्यास प्रोत्साहन देतो. विद्यार्थ्यांना उत्तरे लिहून देण्याऐवजी, त्यांना विचारांवर आधारित मार्गदर्शन करणे अधिक प्रभावी आहे.

23. विद्यार्थ्यांच्या नेतृत्व गुणांचा विकास करण्यासाठी तुम्ही काय कराल ?

- (A) मुलांचा दैनंदिन परीक्षेत सहभाग वाढविणार
- (B) सांस्कृतिक कार्यक्रमात विद्यार्थ्यांचा सहभागाची प्रेरणा देणार
- (C) विविध स्पर्धांच्या आयोजनाची जबाबदारी विद्यार्थ्यांसोबत सोपवणार
- (D) सामाजिक समर्पणातून नेतृत्व भाषेची दखल घेणार

Correct Answer : (C) विविध स्पर्धांच्या आयोजनाची जबाबदारी विद्यार्थ्यांसोबत सोपवणार

Solution :

विद्यार्थ्यांमध्ये नेतृत्व गुणांचा विकास करण्यासाठी त्यांना सक्रियपणे जबाबदारी दिली पाहिजे. जेव्हा विद्यार्थ्यांना विविध कार्यक्रम, स्पर्धा आणि इतर शालेय उपक्रमांचे आयोजन करण्याची जबाबदारी दिली जाते, तेव्हा ते आपल्यातील नेतृत्व गुणांची प्रगती करू शकतात.

Step 1 : विद्यार्थ्यांना एक कार्यक्षेत्र दिले जाते जिथे त्यांना जबाबदारी घेऊन निर्णय घ्यावे लागतात. उदाहरणार्थ, विविध स्पर्धांचे आयोजन विद्यार्थ्यांच्या नेतृत्व गुणांना वाढविण्यासाठी एक उत्कृष्ट पद्धत आहे.

Step 2 : यामुळे विद्यार्थ्यांना योजना तयार करण्याची, कार्यान्वयन करण्याची, आणि इतर विद्यार्थ्यांसोबत सहयोग करण्याची क्षमता मिळते. ते इतरांमध्ये संवाद साधतात, निर्णय घेतात, आणि अंतर्गत कृत्यांच्या बाबतीत दिशा ठरवतात.

Step 3 : नेतृत्व गुणांचा विकास जेव्हा होतो, तेव्हा ते विद्यार्थ्यांना स्वावलंबी बनवते, त्यांच्या आत्मविश्वासाला चालना देतो, आणि जीवनात चांगले निर्णय घेण्याची क्षमता मिळवते.

Step 4 : म्हणून, विविध स्पर्धांच्या आयोजनाची जबाबदारी विद्यार्थ्यांसोबत सोपवणे हे त्यांच्या नेतृत्व गुणांचा विकास करण्यासाठी उपयुक्त ठरते.

Final Answer : (C) विविध स्पर्धांच्या आयोजनाची जबाबदारी विद्यार्थ्यांसोबत सोपवणार

Quick Tip

नेतृत्व गुणांचा विकास करताना विद्यार्थ्यांना स्वातंत्र्य आणि जबाबदारी देणे महत्त्वाचे आहे. विविध स्पर्धा आयोजित करून त्यांना नेतृत्वाच्या गुणांची प्रगती करण्याची संधी मिळते.

24. शाळेत गणवेशामध्ये कोणते मूल्य सर्वांगीण जातते ?

- (A) न्याय
- (B) स्वातंत्र्य
- (C) समता
- (D) देशप्रेम

Correct Answer : (C) समता

Solution :

गणवेश हे शाळेतील विद्यार्थ्यांसाठी एक महत्त्वाचे माध्यम आहे. शाळेत प्रत्येक विद्यार्थ्यांने एकसारखा गणवेश घालावा लागतो. यामुळे विद्यार्थ्यांमध्ये समाजिक भेदाभेद कमी होतो. गणवेशामुळे सर्व विद्यार्थ्यांना समान दर्जा मिळतो, त्यातून एकसमानता आणि समता प्रकट होते.

Step 1 : शाळेतील गणवेशाचे महत्त्व

गणवेश हा शाळेतील एकसारखा पोशाख असतो, जो विद्यार्थ्यांना एकत्र बांधतो. यामुळे ते स्वतःला एका मोद्या कुटुंबाचा भाग मानू लागतात. शाळेत असलेली समता याच गणवेशामुळे संभवते, कारण त्यामध्ये एकसारखे वागताना विद्यार्थ्यांना भेदभाव वाटत नाही. प्रत्येक विद्यार्थ्यांला एकसारखा गणवेश घालण्याने इतर व्यक्तींच्या तुलनेत वेगळेपण न येता, समानतेचा अनुभव मिळतो.

Step 2 : अन्य पर्यायांचा विश्लेषण

- (A) न्याय : न्याय हा एक महत्त्वाचा मूल्य असला तरी, गणवेशाच्या संदर्भात याचा थेट संबंध नाही. न्याय म्हणजे सर्वांना समान संधी मिळवणे, परंतु गणवेश हे सर्व विद्यार्थ्यांना एकसारखे पोशाख घालून समानता प्रकट करण्याचे एक साधन आहे. - (B) स्वातंत्र्य : स्वातंत्र्य म्हणजे व्यक्तीला स्वातंत्र्य असणे, पण याचा गणवेशाशी थेट संबंध नाही. - (D) देशप्रेम : देशप्रेम हे एक राष्ट्रीय मूल्य आहे, पण गणवेशाच्या संदर्भात समता हीच मुख्य गोष्ट आहे.

Step 3 : निष्कर्ष

गणवेश शाळेतील समतेचे प्रतीक आहे. त्यामुळे, (C) समता हे योग्य उत्तर आहे.

Final Answer : (C) समता

Quick Tip

गणवेश शाळेतील सर्व विद्यार्थ्यांमध्ये समानता निर्माण करण्याचे एक महत्त्वाचे साधन आहे.

25. एक नवीन सुग शाळेत शाळेतील शारीरिक शिक्षणाच्या शिक्षकांनी मैदान अप्रत्यक्ष असलीची ताकद केली. मुख्याध्यापक या नात्याने तुम्ही त्वरित कृति कोणती असल ?

- (A) मैदानासाठी अनुसरण मिळवून शासकीय प्रमाणके प्रस्तुत पाठविणे
- (B) जवळच्या शाळेला मैदान वापराचे विनंती करणे

- (C) मैदान आवश्यक समर्पण खेळण्याच्या साहित्य खरेदी करणे
(D) ताकतीची माहिती व्यवस्थापन समाहित देणे

Correct Answer : (C) मैदान आवश्यक समर्पण खेळण्याच्या साहित्य खरेदी करणे

Solution :

प्रश्नात मुख्याध्यापक म्हणून, शारीरिक शिक्षण शिक्षकाने मैदानाच्या स्थितीला सुधारण्यासाठी काय कार्य करावे, हे विचारले जात आहे. यासाठी, सर्वोत्तम उत्तर (C) मैदान आवश्यक समर्पण खेळण्याच्या साहित्य खरेदी करणे आहे. यामुळे विद्यार्थ्यांसाठी मैदानाची योग्य वापर करण्यासाठी आवश्यक साहित्य मिळवता येईल.

Step 1 : शारीरिक शिक्षणाच्या शाळेतील महत्त्व

शारीरिक शिक्षण शाळेत विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण विकासाचा महत्त्वाचा भाग असतो. हे विद्यार्थ्यांना शारीरिकदृष्ट्या सक्रिय बनवते आणि त्यांच्या शारीरिक स्वास्थ्याचा विकास करते. मैदानामध्ये खेळ खेळण्याची सुविधा असणे आवश्यक आहे, जे विद्यार्थ्यांना त्यांच्या शारीरिक क्षमतेचा उपयोग करून त्यांची शारीरिक आणि मानसिक क्षमता वाढवते.

Step 2 : साहित्य आणि मैदानाची गरज

शारीरिक शिक्षणाच्या साहित्याशिवाय मैदानावर योग्य खेळ होऊ शकत नाहीत. यासाठी शाळेच्या मुख्याध्यापकाने खरेदीसाठी साहित्याची यादी तयार करणे आणि त्याची तातडीने खरेदी करणे आवश्यक आहे. योग्य साहित्य विद्यार्थ्यांना अधिक चांगले शिकवणारे आणि खेळाच्या प्रक्रियेतील सकारात्मक परिणाम देणारे ठरते.

Step 3 : निष्कर्ष

तरी, मुख्याध्यापक म्हणून तुम्ही त्वरित कृति म्हणून मैदान आवश्यक समर्पण खेळण्याच्या साहित्य खरेदी करणे हे योग्य निर्णय आहे.

Final Answer : (C) मैदान आवश्यक समर्पण खेळण्याच्या साहित्य खरेदी करणे

Quick Tip

शाळेतील शारीरिक शिक्षण सुसंगत राखण्यासाठी साहित्य आणि मैदानाची योग्य स्थिती महत्त्वाची असते.

26. मुक्त पुस्तक परीक्षांची शिफारस करण्याचे मुख्य कारण म्हणजे त्यातून

- (A) शारिरीक कौशल्यांचे परीक्षण होते.
(B) मूल्यांकन तणावहित होतो.
(C) परीक्षेतील गैपपूरकाः अभ्यासपूरक कार्य.
(D) दिदयार्थ्यांचा सहभाग वाढविणे.

Correct Answer : (B) मूल्यांकन तणावहित होतो.

Solution :

मुक्त पुस्तक परीक्षा म्हणजे विद्यार्थ्यांना पेपर सोडवताना त्यांना पुस्तक वापरण्याची परवानगी असणे. हे विद्यार्थ्यांना अधिक आरामदायक वातावरण देते. शिक्षक म्हणून, हे सुनिश्चित करणे की विद्यार्थ्यांना एक तणावमुक्त आणि अधिक फायदेशीर अनुभव मिळावा, यासाठी मुक्त पुस्तक परीक्षेचे आयोजन केले जाते.

मुक्त पुस्तक परीक्षांमधील सर्वात मोठा फायदा म्हणजे विद्यार्थ्यांना परीक्षेच्या वेळेत तणावाचा सामना न करता, त्यांना त्यांच्या ज्ञानाचा अधिक चांगला उपयोग करण्याची संधी मिळते. यामुळे त्यांना योग्य प्रकारे विचार करण्यास आणि आपले ज्ञान अधिक प्रभावीपणे वापरण्यास प्रोत्साहन मिळते.

आशयाच्या संदर्भात, मुक्त पुस्तक परीक्षांमध्ये विद्यार्थ्यांना त्यांचे ज्ञान नीट विचारपूर्वक मांडता येते, त्यामुळे तणाव कमी होतो आणि परीक्षेचा अनुभव सहज आणि मानसिकदृष्ट्या कमी ताण असलेला होतो. हे मुलांना त्यांच्या शैक्षणिक क्षमतांचा अधिक अचूक आणि नैतिक मूल्यांकन प्राप्त करण्यास मदत करते.

Final Answer : मूल्यांकन तणावहित होतो.

Quick Tip

मुक्त पुस्तक परीक्षा विद्यार्थ्यांना तणावापासून मुक्त करून, त्यांना अधिक लक्ष केंद्रित करून आणि अधिक योग्य प्रकारे कार्य करण्याची संधी देते.

27. अभ्यासपूरक कार्यामधील शिक्षक म्हणून माझी भूमिका खालीलप्रमाणे ----

- (A) विद्यार्थ्यांचा सहभाग वाढविणे
- (B) नियोजनाच्या वेळी मदत करणे
- (C) सांस्कृतिक कार्यक्रमांत स्वतः सहभाग घेणे
- (D) आवश्यकतेनुसार मागणी निवारण करणे

Correct Answer : (A) विद्यार्थ्यांचा सहभाग वाढविणे

Solution :

अभ्यासपूरक कार्यामध्ये शिक्षकाची भूमिका विद्यार्थ्यांना शालेय व सांस्कृतिक कार्यामध्ये सहभागी करून घेणे आहे. विद्यार्थ्यांचा सहभाग वाढविणे म्हणजे त्यांना अधिक समावेश करून, त्यांना स्वातंत्र्य देऊन त्यांच्या कार्यात रुचि निर्माण करणे. शिक्षणाच्या दृष्टीने, त्यांना एक सकारात्मक आणि कार्यक्षम वातावरण प्रदान करणे महत्त्वाचे आहे.

साथीच्या कार्यक्रमांमध्ये शिक्षकाने स्वयंसेवक म्हणून सहभागी होणे देखील विद्यार्थीबद्दल चांगला आदर्श ठेवते, परंतु मुख्य उद्दिष्ट विद्यार्थ्यांचा सक्रिय सहभाग वाढविणे आहे. शिक्षकाची ही भूमिका विद्यार्थ्यांना मदतीचा हात देण्यास, त्यांचा आत्मविश्वास वाढविण्यासाठी अत्यंत महत्त्वाची आहे.

Final Answer : विद्यार्थ्यांचा सहभाग वाढविणे

Quick Tip

अभ्यासपूरक कार्यामध्ये विद्यार्थ्यांचा सहभाग वाढविण्याच्या दृष्टीने शिक्षकाचे मार्गदर्शन अत्यंत महत्त्वाचे आहे.

28. शाळेतील भोजनासाठी खात्रीची जबाबदारी तुम्हांला दिली तर तुम्ही _____

- (A) हे काम नाही करून मुख्या शिक्षकांना सांगाल.
- (B) दिलेल्या जबाबदारीप्रमाणे पार पडाल.
- (C) मुलांसाठी अधिक उपयुक्त ठिकाणी ताकद कराल.
- (D) अफरातफर म्हणजे नाखुषीने काम कराल.

Correct Answer : (B) दिलेल्या जबाबदारीप्रमाणे पार पडाल.

Solution :

प्रश्नात दिलेल्या जबाबदारीला योग्य रितीने पार पाडण्यासाठी आपल्याला आत्मविश्वास आणि जबाबदारीचे भाव असावे लागतात. "दिलेल्या जबाबदारीप्रमाणे पार पडाल" हा सर्वात योग्य पर्याय आहे. यामध्ये आपण कार्यक्षमतेने व जबाबदारीने काम करत राहू.

Final Answer : (B) दिलेल्या जबाबदारीप्रमाणे पार पडाल.

Quick Tip

शाळेतील कामांमध्ये, आपल्याला दिलेल्या जबाबदाऱ्यांनुसार कार्य करण्याचे महत्त्व आहे.

29. जर शिक्षक "मधली" आहे तर विद्यार्थ्यांची _____

- (A) मूल
- (B) बीज
- (C) पानी
- (D) हितवर्धन

Correct Answer : (A) मूल

Solution :

प्रश्नात शिक्षकाच्या स्थितीच्या संदर्भात विद्यार्थ्यांच्या भावनांचा विचार केला आहे. "मधली" असलेल्या शिक्षकाचे कार्य विद्यार्थ्यांच्या भविष्यात मुळाशी संबंधित असते. यामध्ये "मूल" योग्य उत्तर आहे कारण शिक्षक विद्यार्थ्यांच्या जीवनाच्या आरंभिक स्थितीशी संबंधित आहेत.

Final Answer : (A) मूल

Quick Tip

शिक्षक विद्यार्थ्यांसाठी एक मार्गदर्शक असतो, जे विद्यार्थ्यांच्या जीवनातील प्रारंभिक स्थितीला आकार देतो.

30. शाळेतील विद्यार्थ्यांचे शैक्षणिक व सामाजिक विकासासाठी शिक्षक किंवा तज्ञाने तुम्ही काय करता ?

- (A) शिक्षकांची व्यावसायिक तयारी आवश्यक कर.
- (B) पालकांच्या सभांचे आयोजन कर.
- (C) विद्यार्थ्यांना गाईड आणि नोट्स दे.
- (D) विद्यार्थ्यांची अभ्यासाची तयारी करव.

Correct Answer : (D) विद्यार्थ्यांची अभ्यासाची तयारी करव.

Solution :

शाळेतील विद्यार्थ्यांचा शैक्षणिक आणि सामाजिक विकास सुनिश्चित करण्यासाठी, शिक्षक किंवा तज्ञाने अनेक उपायांची अंमलबजावणी केली पाहिजे. विद्यार्थ्यांना त्यांच्या अभ्यासाची तयारी करण्यास प्रोत्साहन देणे, त्यांना सुसंगत शिक्षणाचे साधन तयार करणे आणि शाळेतील कार्यप्रणाली सुधारणे हे मुख्य गोष्टी असतात.

Step 1 : विद्यार्थ्यांची तयारी करणे हे महत्वाचे आहे कारण त्यांना योग्य पद्धतीने अभ्यास करण्याची गती मिळते.

Step 2 : शिक्षक त्यांच्या विद्यार्थ्यांना योग्य मार्गदर्शन, टीपण्या आणि अभ्यास योजना देऊन त्यांना त्यांच्या शैक्षणिक उद्दिष्टांपर्यंत पोहोचवू शकतात.

Step 3 : शाळेत सामाजिक आणि शैक्षणिक विकासासाठी विद्यार्थ्यांना अध्ययनासाठी संसाधन आणि प्रेरणा दिली जात असावी. विद्यार्थ्यांच्या अभ्यासाची तयारी करवून त्यांना भविष्यात यशस्वी होण्याचा मार्ग दाखविला जातो.

Final Answer : (D) विद्यार्थ्यांची अभ्यासाची तयारी करव.

Quick Tip

विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक आणि सामाजिक विकासासाठी शिक्षकांनी त्यांच्या अध्ययनाच्या तयारीत मदत करणे आवश्यक आहे, ज्यामुळे त्यांना शाळेतील कार्यशक्ती सुधारता येते.

31. तुम्ही शिष्यवृत्तीसाठी प्रक्रिया तुच्छ कशी शिकवाल ?

- (A) तपासणारे
- (B) व्याख्याते
- (C) प्रतिकृतीदारे
- (D) संगणकाधारे

Correct Answer : (C) प्रतिकृतीदारे

Solution :

शिष्यवृत्तीच्या प्रक्रियेतील तुच्छ शिकवणी म्हणजे ती प्रक्रिया विद्यार्थ्यांना सोप्या आणि स्पष्ट पद्धतीने शिकवणे. शिक्षण प्रक्रियेच्या या भागामध्ये शिकवले जाणारे विचार, त्यांचे प्रतिनिधित्व आणि विद्यार्थ्यांना योग्य मार्गदर्शन देणे महत्त्वाचे आहे.

Step 1 : शिकवणीची प्रक्रिया विद्यार्थ्यांसाठी समजण्यास सोपी बनविणे हे शालेय कार्याचा मुख्य भाग आहे.

Step 2 : प्रतिकृतीदारे विद्यार्थ्यांना शिकवताना, त्यांना स्पष्टपणे समजून सांगितले जाते की ते कशा-प्रकारे प्रक्रिया समजून घेतात आणि लागू करतात.

Step 3 : प्रतिकृतीदारे शिकवण म्हणजे प्रत्यक्ष शंक्षण कार्य प्रक्रियेसोबत जोडलेले अभ्यासात्मक उदाहरण देणे, जेणेकरून विद्यार्थ्यांना प्रक्रिया आणि तिचा वापर शिकायला मदत होईल.

Final Answer : (C) प्रतिकृतीदारे

Quick Tip

प्रतिकृतीदारे शिकवणे म्हणजे विद्यार्थ्यांना कल्पक आणि आव्हानात्मक पद्धतीने शिकवणे, जेणेकरून त्यांना प्रक्रियेची स्पष्ट समज मिळते.

32. लोकशाहीचे मूल रचनात्मक शिक्षणाचे मुख्य कार्य कोणते ?

- (A) अभ्यासक्रमासाठी विद्यार्थ्यांना सक्षम बनविणे.
- (B) विद्यार्थ्यांआधारे होण्यासाठी नियम तयार करणे.
- (C) सक्षम आणि आत्मनिर्भर होण्यासाठी विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन करणे.
- (D) विद्यार्थ्यांना नियुक्त करणे.

Correct Answer : (C) सक्षम आणि आत्मनिर्भर होण्यासाठी विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन करणे.

Solution :

लोकशाहीचे मुख्य कार्य आहे विद्यार्थी समाजातील एक सशक्त सदस्य म्हणून कार्य करण्यास सक्षम बनविणे. शालेय शिक्षण विद्यार्थ्यांमध्ये आत्मनिर्भरता आणि सक्षमतेचे गुण निर्माण करण्यास मदत करतो. शिक्षणाचा मुख्य उद्दिष्ट म्हणजे विद्यार्थ्यांना विचारशक्ती आणि निर्णय घेण्याच्या क्षमतेने सुसज्ज करणे, जेणेकरून ते जीवनातील विविध समस्यांचा सामना सक्षमपणे करू शकतात.

Step 1 : शिक्षक विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन करून त्यांना योग्य दिशा देतो, त्यामुळे विद्यार्थी आत्मनिर्भर बनतात आणि त्यांचे जीवन सुधारते.

Step 2 : आत्मनिर्भरतेचे गुण तयार करण्यासाठी विद्यार्थ्यांना शिक्षण आणि मार्गदर्शनाची आवश्यकता असते, ज्यामुळे त्यांची मानसिकता सकारात्मक होते.

Step 3 : योग्य मार्गदर्शन आणि प्रोत्साहन विद्यार्थ्यांना सशक्त बनवते, जेणेकरून ते समाजात योगदान देऊ शकतात.

Final Answer : (C) सक्षम आणि आत्मनिर्भर होण्यासाठी विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन करणे.

Quick Tip

शिक्षणाचा मुख्य उद्दिष्ट विद्यार्थ्यांना सक्षम आणि आत्मनिर्भर बनविणे आहे. विद्यार्थ्यांना प्रोत्साहन आणि मार्गदर्शन देणे त्यांच्या जीवनाच्या प्रत्येक क्षेत्रात यशस्वी होण्यास मदत करते.

33. ----- हे शिक्षकाचे ध्येय असावे.

- (A) विद्यार्थ्यांना परीक्षा उत्तीर्ण करू.
- (B) विद्यार्थ्यांना सर्वांगीण विकास करू.
- (C) विद्यार्थ्यांना शिष्ट लावावे.
- (D) विद्यार्थ्यांना परीक्षेसाठी तयार करू.

Correct Answer : (B) विद्यार्थ्यांना सर्वांगीण विकास करू.

Solution :

शिक्षकाचे ध्येय विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण विकासासाठी असावे. विद्यार्थ्यांना फक्त शालेय शिक्षण नाही, तर त्यांना मानसिक, शारीरिक, आणि भावनिकदृष्ट्या देखील सशक्त करणे आवश्यक आहे. एक शिक्षक विद्यार्थ्यांना केवळ अभ्यासाच्या बाबतीतच नाही, तर त्यांचा व्यक्तिमत्व विकास करण्यास देखील मदत करतो.

Step 1 : शिक्षकाच्या ध्येयात सर्वांगीण विकास असावा, ज्यामध्ये विद्यार्थ्यांचे शालेय, मानसिक, शारीरिक, आणि सामाजिक साक्षात्कार असावा.

Step 2 : शिक्षक विद्यार्थ्यांना त्यांच्या वैयक्तिक गरजा ओळखून, त्यांचे व्यक्तिमत्व सुधारण्यासाठी सहकार्य करतो.

Step 3 : सर्वांगीण विकासामुळे विद्यार्थ्यांचा आत्मविश्वास वाढतो आणि ते समाजात चांगले नागरिक बनतात.

Final Answer : (B) विद्यार्थ्यांना सर्वांगीण विकास करू.

Quick Tip

शिक्षकाचे मुख्य ध्येय विद्यार्थ्यांचा सर्वांगीण विकास करणे आहे, जेणेकरून ते शाळेतील शिक्षकाच्या पलीकडे त्यांचे जीवन यशस्वीपणे सुधारू शकतील.

34. सक्तीशिक्षणत्यागी ----- भर देते.

- (A) स्वयंपठनावर
- (B) अध्यापनावर
- (C) प्रश्नपत्रिका सोडविण्यावर
- (D) निकाल उच्चाप्यावर

Correct Answer : (C) प्रश्नपत्रिका सोडविण्यावर

Solution :

या प्रश्नात, 'सक्तीशिक्षणत्यागी' या शब्दाचा संदर्भ विचारून 'भर देणे' असे म्हटले आहे. 'प्रश्नपत्रिका सोडविण्यावर' भर देणे हे सर्वात योग्य आणि सुसंगत उत्तर आहे, कारण सक्तीचे शिक्षण पूर्ण करण्याचा आणि त्यात उत्तीर्ण होण्याचा विचार केला जातो.

Final Answer : (C) प्रश्नपत्रिका सोडविण्यावर

Quick Tip

सक्तीशिक्षण यामध्ये योग्य प्रक्रियेने प्रश्नांची उत्तरे मिळवून निबंध, परीक्षा, इ. माध्यमांतून माहिती पूर्ण केली जात आहे.

35. जर अध्ययन ----- असेल तर ते आनंददायी बनते.

- (A) कृतिशील
- (B) आंतरक्रियात्मक
- (C) ऑनलाइन
- (D) स्वप्रेरित

Correct Answer : (D) स्वप्रेरित

Solution :

अभ्यास किंवा अध्ययन जर स्वप्रेरित असेल तर तो अधिक आनंददायी बनतो. यामध्ये विद्यार्थ्यांची स्वतःची प्रेरणा आणि आकर्षण असते. अशा अध्ययनामुळे विद्यार्थ्यांना त्या विषयाची गोडी लागते आणि त्याचा गहिरेपणाने अभ्यास होतो.

Step 1 : कृतिशील अध्ययन

'कृतिशील' अध्ययन म्हणजे शिक्षणाचे किर्याशील रूप, परंतु हे आनंददायक नाही.

Step 2 : आंतरकिर्यात्मक अध्ययन

आंतरकिर्यात्मक अध्ययन हा एक कार्यक्षम मार्ग आहे, परंतु 'स्वप्रेरित' हा शब्द जास्त उत्तम बसतो, कारण ते आत्मप्रेरणेवर आधारित आहे.

Step 3 : निष्कर्ष

स्वप्रेरित अध्ययन म्हणजे ते स्वतःच्या इच्छेने आणि आत्मप्रेरणेने केलेले शिक्षण आहे. यामुळे अधिक आनंद मिळवता येतो.

Final Answer : (D) स्वप्रेरित

Quick Tip

स्वप्रेरित अध्ययन शिक्षणाच्या उत्कृष्टतेला प्रोत्साहन देते आणि विद्यार्थ्यांना यशस्वी होण्यास मदत करते.

36. 'धूमर' हे गीत कोणत्या राज्याशी संबंधित आहे ?

- (A) गुजरात
- (B) राजस्थान
- (C) राजस्थान
- (D) स्वार्त

Correct Answer : (B) राजस्थान

Solution :

'धूमर' हे राजस्थान राज्याचे एक पारंपरिक लोकगीत आहे. हे गीत विशेषतः राजस्थानच्या राजपूत महिलांनी गायले आहे आणि हे गीत त्यांच्याशी संबंधित आहे. 'धूमर' गाण्यात महिलांच्या हस्तकला, नृत्य आणि परंपरा यांचा उल्लेख असतो. या गाण्याची लोकप्रियता राजस्थानच्या सांस्कृतिक आणि लोककला परंपरेमध्ये आहे.

Step 1 : 'धूमर' गाण्याचे ऐतिहासिक महत्त्व.

'धूमर' हे गाणे राजस्थानातील विशेष परंपरेचा भाग आहे, जिथे महिलांची भागीदारी आणि शौर्य व्यक्त केला जातो.

Step 2 : राज्याची ओळख.

राजस्थान राज्यामध्ये 'धूमर' गाण्याची परंपरा मोठ्या प्रमाणावर पसरलेली आहे आणि तेथे पारंपरिक नृत्य, संगीत, आणि कला या सर्वांचा महत्त्वपूर्ण भाग आहे.

Final Answer : (B) राजस्थान

Quick Tip

तुम्ही भारतीय लोककला आणि सांस्कृतिक परंपरांबद्दल विचार करत असाल, तर प्रत्येक राज्याची वेगळी गाण्यांची आणि नृत्यांची शैली असते. 'धूमर' राजस्थानच्या सांस्कृतिक वारशाचा भाग आहे.

37. जागतिक महिला क्रिकेट चषक-2013 ही _____ या देशाने जिंकला.

- (A) ऑस्ट्रेलिया
- (B) वेस्ट इंडिज
- (C) पाकिस्तान
- (D) भारत

Correct Answer : (A) ऑस्ट्रेलिया

Solution :

जागतिक महिला क्रिकेट चषक 2013 मध्ये ऑस्ट्रेलियाने शानदार विजय प्राप्त केला. हा चषक भारतात झाला होता आणि त्यामध्ये ऑस्ट्रेलियाने इंग्लंडचा पराभव केला होता. महिला क्रिकेटमध्ये ऑस्ट्रेलिया ही एक अत्यंत मजबूत टीम आहे, आणि 2013 मध्ये त्यांनी आपल्या उत्कृष्ट प्रदर्शनाने या चषकावर आपले नाव कोरले.

Step 1 : चषकाचे महत्त्व.

2013 महिला क्रिकेट चषकातील ऑस्ट्रेलियाचे सर्वाधिक लक्ष वेधून घेतले, कारण त्यांनी अंतिम सामन्यात इंग्लंडला पराभव केला. या स्पर्धेतील ऑस्ट्रेलियाच्या संघाने खूप चांगले काम केले.

Step 2 : ऑस्ट्रेलियाचा संघ.

ऑस्ट्रेलियाच्या महिला क्रिकेट संघाने सर्वात उत्कृष्ट खेळ दाखवला आणि त्या क्रीडापटूंचे विशेष कौतुक केले गेले. त्यातली प्रमुख खेळाडूंची कामगिरी, त्यांचे संघटन, आणि त्यांचा मानसिक बलाने सामना जिंकण्यात महत्वाचा ठरला.

Final Answer : (A) ऑस्ट्रेलिया

Quick Tip

क्रिकेट मध्ये महत्त्वाच्या स्पर्धांमध्ये संघाची संघटन, खेळाडूंचा समर्पण, आणि कामगिरी महत्त्वाची असते. ऑस्ट्रेलिया महिला क्रिकेट मध्ये एक अग्रगण्य संघ आहे.

38. नारायण न. गोखले यांचे 'द्रष्टा' हे प्रसिद्ध ग्रंथ कधी प्रकाशित झाले ?

- (A) 90 स.
- (B) 94 स.
- (C) 65 स.
- (D) 76 स.

Correct Answer : (B) 94 स.

Solution :

नारायण न. गोखले यांचे 'द्रष्टा' हे प्रसिद्ध ग्रंथ 1894 साली प्रकाशित झाले. हे ग्रंथ त्यांच्या विचारधारा, समाजविषयक दृष्टिकोन आणि सांस्कृतिक परंपरेचा विश्लेषण करतात. त्यांच्या ताज्या विचारांनी समाजातील स्थित्यंतराला चालना दिली.

Final Answer : (B) 94 स.

Quick Tip

'द्रष्टा' हे ग्रंथ समाजविषयक दृष्टिकोनात वेगळे स्थान घेणारे आहेत. त्याचे प्रकाशित होण्याचे वर्ष 1894 होते.

39. कोणत्या 'सिद्धांतिक' व 'प्रायोगिक' गणिताचा संबंध खालीलपैकी अधिक योग्य आहे ?

- (A) गणित
- (B) यांत्रिकी गणित
- (C) सांस्कृतिक गणित
- (D) विकास गणित

Correct Answer : (B) यांत्रिकी गणित

Solution :

प्रश्नात "सिद्धांतिक" आणि "प्रायोगिक" गणित यांच्या संबंधित असलेल्या योग्य पर्यायाच्या शोधाची विचारणा केली आहे. यांत्रिकी गणित ह्या शाखेतील गणितात सिद्धांतिक सूत्रे आणि त्याच्या प्रायोगिक वापरांतील समन्वय अत्यंत महत्वाचा आहे. त्यामुळे यांत्रिकी गणित हा योग्य पर्याय आहे.

Final Answer : (B) यांत्रिकी गणित

Quick Tip

सिद्धांतिक आणि प्रायोगिक गणित या दोन्ही क्षेत्रांतील सिद्धांत आणि वापर यांचा समन्वय अधिक प्रभावी बनवतो.

40. ना सावा ग्रंथालयाने किती संशोधन संस्था केली आहेत ?

- (A) 15
- (B) 12
- (C) 9
- (D) 10

Correct Answer : (C) 9

Solution :

ग्रंथालय किंवा माहिती संसाधन केंद्रांना संशोधन क्षेत्रात महत्त्वपूर्ण कार्य करण्याची भूमिका आहे. संशोधनाची गुणवत्ता आणि त्या संस्थेचा विकास यांच्या संदर्भात, सावा ग्रंथालयाने 9 संशोधन संस्था निर्माण केल्या आहेत. या संस्थांनी विद्यार्थ्यांसाठी महत्त्वपूर्ण माहिती आणि साहित्य उपलब्ध करून दिले आहे.

Step 1 : 9 संशोधन संस्थांची निर्मिती सावा ग्रंथालयाने केली असून, या संस्थांमध्ये विविध शैक्षणिक आणि व्यावसायिक सेवांचे कार्य पार पाडली जातात.

Step 2 : या संस्थांनी विद्यार्थ्यांना, शिक्षण क्षेत्रातील विविध विज्ञानांसाठी आवश्यक साहित्य आणि संशोधन पद्धतीवर आधारित मार्गदर्शन दिले आहे.

Final Answer : (C) 9

Quick Tip

संशोधन संस्थांच्या विकासामुळे विद्यार्थ्यांना अधिक सुसंगत माहिती मिळते आणि त्यांचे शैक्षणिक कार्य आणि संशोधन अधिक कार्यक्षम होते.

41. विविध साहित्याच्या अध्ययनामुळे मनुष्य ज्ञानाचे विस्तारीकरण होईल.

- (A) पिर्यवा शिक्षण
- (B) कोणती कशी शिक्षा
- (C) पिर्य बालकाचे
- (D) शिक्षा प्रमाण

Correct Answer : (A) पिर्यवा शिक्षण

Solution :

विविध साहित्याचा अध्ययन केल्यास एक व्यक्ती अनेक दृष्टिकोन आणि विचारशक्तीला विकसित करू शकतो. जेव्हा लोक शालेय शिक्षण व विविध साहित्यांचा अभ्यास करतात, तेव्हा त्यांचा मानसिक आणि बौद्धिक विकास होतो.

Step 1 : विविध साहित्याचे अध्ययन केल्यामुळे व्यक्तीच्या ज्ञानाची सीमा वाढते आणि त्याच्या चिंतनशक्तीला प्रोत्साहन मिळते.

Step 2 : शिक्षणामुळे व्यक्तीच्या सर्वांगीण व्यक्तिमत्त्वाचा विकास होतो, जे त्याच्या सामाजिक आणि व्यक्तिगत जीवनात महत्त्वाचे ठरते.

Final Answer : (A) पिर्यवा शिक्षण

Quick Tip

विविध साहित्य आणि शिक्षणाच्या अध्ययनामुळे ज्ञानाचा विस्तार होतो आणि व्यक्तीची विचारशक्ती अधिक स्पष्ट होऊन त्याच्याही कामकाजाच्या क्षेत्रात यशस्वी होतो.

42. भारत आणि पाकिस्तान यांच्यात यातील पिठवलेल्याचे हक्क किती आणि किती मिळवले ?

- (A) 40
- (B) 42
- (C) 50
- (D) 48

Correct Answer : (D) 48

Solution :

या प्रश्नात भारत आणि पाकिस्तान यांच्यातील पिठवलेल्याचे हक्क किती मिळवले हे विचारले आहे. यावर उत्तर 48 असे दिले जाते, कारण दोन देशांमध्ये ज्या प्रमाणे पेक्षा आणखी संकलित करणे आणि हक्क वाटणे प्राधान्ये असतात.

Quick Tip

अधिक प्रमाणासाठी प्रश्नातील तपशील आणि परिमाणांचे अचूक वितरण योग्य मिळवणे आवश्यक आहे.

43. भात शंभराचे मुसळाचे प्रमाण काय ?

- (A) भाताचे शुद्ध प्रमाण.
- (B) भात पंढरक आणि संबंधित किमया.
- (C) भातने प्रत्येक उपयुक्त पद्धती विचारणे.
- (D) भातगुळातून पुरवा त्यावर गरजा.

Correct Answer : (C) भातने प्रत्येक उपयुक्त पद्धती विचारणे.

Solution :

या प्रश्नात, 'भात शंभराचे मुसळाचे प्रमाण काय ?' असा विचारले आहे. 'भात शंभराचे मुसळाचे प्रमाण' याचा अर्थ भाताचे शुद्ध प्रमाण मोजणे आणि त्याचा योग्य पद्धतीने उपयोग करणे असा होतो.

Step 1 : भाताचे शुद्ध प्रमाण

भाताचे शुद्ध प्रमाण मोजताना त्याच्या वजनावर विचार केला जातो. यामध्ये भाताच्या वजनाशी संबंधित केवळ शुद्ध पद्धतीचे नियम लागू होतात, ज्यामुळे त्याचा उच्च कार्यक्षमतेत उपयोग होईल.

Step 2 : उपयुक्त पद्धती विचारणे

भाताच्या शंभराचे मुसळाचे प्रमाण शोधतांना प्रत्येक पद्धतीला योग्य व पद्धतशीर विचार केला जातो. जेव्हा एखाद्या कार्याच्या संदर्भात कच्चा माल किंवा वस्तू वापरली जातात, तेव्हा त्याची गुणवत्ता आणि प्रमाण महत्वाचे असते.

Step 3 : निष्कर्ष

भात शंभराचे मुसळाचे प्रमाण 'भातने प्रत्येक उपयुक्त पद्धती विचारणे' ह्या उत्तम पद्धतीने विचार करणे आणि त्याचे शुद्ध प्रमाण लक्षात घेऊन उपयोग केला जातो.

Final Answer : (C) भातने प्रत्येक उपयुक्त पद्धती विचारणे.

Quick Tip

शुद्ध प्रमाण मोजताना प्रत्येक पद्धतीला प्राधान्य देणे आणि त्या पद्धतीने योग्य उपयोग करणे महत्वाचे आहे.

44. ज्ञान्याच्य शारीरिक प्रक्रियांचा अधिक विचार तोककतो.

- (A) महाशय
- (B) स्वविवेचन
- (C) पवित्रता
- (D) गडचंद्र

Correct Answer : (C) पवित्रता

Solution :

या प्रश्नात विचारले आहे की, 'ज्ञान्याच्य शारीरिक प्रक्रियांचा अधिक विचार तोककतो.' यासाठी योग्य उत्तर 'पवित्रता' आहे. शारीरिक प्रक्रियांमध्ये योग्य आणि निखळ पवित्रता असणे महत्त्वाचे आहे.

Step 1 : शारीरिक प्रक्रियांतील महत्त्व

शारीरिक प्रक्रियांमध्ये प्रत्येक व्यक्तीने शुद्धता आणि पवित्रतेचा पालन करणे आवश्यक आहे. यामुळे त्याची शारीरिक आणि मानसिक स्थिती उत्तम राहते.

Step 2 : पवित्रतेचे महत्त्व

पवित्रता म्हणजे शुद्धता, जी शारीरिक प्रक्रियांमध्ये महत्त्वपूर्ण असते. शारीरिक आणि मानसिक शुद्धतेनेच योग्य कार्यक्षमता प्राप्त होते. यामुळे प्रत्येक शारीरिक क्रियाकलाप प्रभावी होतो.

Step 3 : निष्कर्ष

त्यामुळे, ज्ञान्याच्य शारीरिक प्रक्रियांचा अधिक विचार करतांना 'पवित्रता' हे योग्य उत्तर आहे.

Final Answer : (C) पवित्रता

Quick Tip

पवित्रतेनेच शारीरिक आणि मानसिक कार्यक्षमता वाढवता येते.

45. भारत आणि पाकिस्तान यांच्यात यातील पिठवलेल्याचे हक्क किती आणि किती मिळवले ?

- (A) 1962
- (B) 1965
- (C) 1972
- (D) 1984

Correct Answer : (C) 1972

Solution :

या दरम्यान भारत आणि पाकिस्तान वळणाच्या स्थितीत घेतले. 1972 मध्ये आपलं व्यवहार संपादन होईल, जी वादग्रस्त परिस्थितीची कारवाई आहे.

Final Answer : (C) 1972

Quick Tip

स्मरणपूर्वक ज्या प्रमाणे आणि एकसारख्या धृत आशय सोडवायचा त्याच्या साक्षात उंडान कार्य.

46. 'न्यायधिकार' हे नाव ----- या ध्येयाला दिले आहे.

- (A) गांधी
- (B) पं नेहरू
- (C) न्यायालयी
- (D) गांधारी

Correct Answer : (C) न्यायालयी

Solution :

"न्यायधिकार" या शब्दाचा संदर्भ न्यायपालिका किंवा न्यायालयीन कार्यप्रणालीस दिला जातो. या शब्दाचा वापर न्यायाधिकार असलेल्या व्यक्तींनी वचनबद्ध असलेल्या कार्याची दृष्टी मिळवण्यासाठी केला आहे. न्यायाधिकार म्हणजेच त्या क्षेत्रातील अधिकार आणि दायित्वे, ज्यामुळे न्यायालयी प्रक्रिया चालवली जाते.

Final Answer : (C) न्यायालयी

Quick Tip

न्यायाधिकार आणि न्यायालयीन प्रक्रिया समजून घेणे महत्त्वाचे आहे, जेणेकरून प्रत्येक व्यक्तीला त्याच्या हक्कांची माहिती होईल.

47. ----- यांत्रिक आरोग्याची व्यवस्था करते.

- (A) रासायनिक रचन
- (B) इलेक्ट्रिक प्रणाली
- (C) शारीरिक विधियां

(D) कोणतीही द्रव्यात्मक रचन

Correct Answer : (B) इलेक्ट्रिक प्रणाली

Solution :

यांत्रिक आरोग्याची व्यवस्थापन इलेक्ट्रिक प्रणालीद्वारे नियंत्रित केली जाते. प्रणालीचे कार्य, तंत्रज्ञानाच्या वापराने आणि त्याच्या संघटनाने कार्यान्वित होते. यांत्रिक विज्ञान आणि इलेक्ट्रिक प्रणालीचा वापर जीवनामध्ये अत्यंत महत्वाचा आहे.

Final Answer : (B) इलेक्ट्रिक प्रणाली

Quick Tip

इलेक्ट्रिक प्रणाली जीवनाच्या विविध क्षेत्रांमध्ये कार्यक्षमता आणि समायोजन सुनिश्चित करण्याचे महत्त्वपूर्ण साधन आहे.

48. वन्यजीव समृद्ध क्षेत्र असलेले राज्य कोणते ?

- (A) उत्तर प्रदेश
- (B) महाराष्ट्र
- (C) हिमाचल प्रदेश
- (D) उत्तराखंड

Correct Answer : (D) उत्तराखंड

Solution :

उत्तराखंड हा भारतातील एक महत्वाचा राज्य आहे ज्यामध्ये विविध प्रकारच्या वन्यजीवांचा समृद्ध क्षेत्र आहे. उत्तराखंडमध्ये जंगल, नद्या, प्राणी आणि विविध जैवविविधता आहे, ज्यामुळे ते वन्यजीवांची आश्रयस्थळ बनले आहे. उत्तराखंडमध्ये वाघ, बिबट्या, माकड, हरीण इत्यादी प्राणी आढळतात. या राज्यात वन्यजीवांचे संरक्षण करण्यासाठी विविध अभयारण्य आणि राष्ट्रीय उद्यान आहेत.

Step 1 : वन्यजीवांचे संरक्षण

उत्तराखंडमध्ये अनेक वन्यजीव प्रादेशिक अभयारण्य आणि राष्ट्रीय उद्यान आहेत, जेथे वन्यजीवांचा नैसर्गिक अधिवास वाचवला जातो. उत्तराखंडमध्ये 'राजाजी राष्ट्रीय उद्यान' आणि 'नेशनल पार्क' असतात जे वन्यजीवांचे संरक्षण करतात.

Step 2 : वन्यजीव समृद्धी

उत्तराखंड हा एक असा प्रदेश आहे जिथे जैवविविधतेची प्रचंड समृद्धी आहे. या राज्यात स्थानिक आणि स्थलांतरित प्राण्यांची मोठी संख्या आहे.

Step 3 : निष्कर्ष

उत्तराखंड हे वन्यजीव समृद्ध क्षेत्र असलेले राज्य आहे.

Final Answer : (D) उत्तराखंड

Quick Tip

वन्यजीवांची जैवविविधता असलेल्या प्रदेशात अत्यधिक निसर्गसंपत्ती आणि जैवविविधतेचे संरक्षण करणे महत्त्वाचे आहे.

49. ----- यांत्रिक आरोग्याची व्यवस्था करते.

- (A) रासायनिक रचन
- (B) इलेक्ट्रिक प्रणाली
- (C) शारीरिक विधियां
- (D) कोणतीही द्रव्यात्मक रचन

Correct Answer : (B) इलेक्ट्रिक प्रणाली

Solution :

या प्रश्नात विचारले आहे की कोणती व्यवस्था यांत्रिक आरोग्याच्या व्यवस्थेसाठी जबाबदार आहे. यासाठी योग्य उत्तर 'इलेक्ट्रिक प्रणाली' आहे. इलेक्ट्रिक प्रणालीचे कार्य यांत्रिक आरोग्याशी संबंधित आहे कारण यांत्रिक प्रक्रियांमध्ये विद्युत कार्यांचा महत्त्वाचा उपयोग केला जातो. इलेक्ट्रिक प्रणालीतील ऊर्जा, विविध यांत्रिक उपकरणांमध्ये कार्यान्वित होऊन त्यांचे आरोग्य आणि कार्यक्षमता सुनिश्चित करते.

Step 1 : यांत्रिक आरोग्याची आवश्यकता

यांत्रिक आरोग्यामुळे उपकरणे आणि यांत्रिक प्रक्रिया चालवण्यास मदत होते. यांत्रिक उपकरणे जे विद्युत किंवा इलेक्ट्रिक पॉवरवर चालतात, त्यांना कार्यरत ठेवण्यासाठी इलेक्ट्रिक प्रणालीची आवश्यकता असते.

Step 2 : द्रव्यात्मक रचनांचा विचार

द्रव्यात्मक रचनांचा वापर यांत्रिक प्रक्रिया व्यवस्थापनात केला जातो, परंतु यांत्रिक आरोग्याच्या संदर्भात इलेक्ट्रिक प्रणालीच महत्त्वाची भूमिका बजावते.

Step 3 : निष्कर्ष

यांत्रिक आरोग्य व्यवस्थेसाठी इलेक्ट्रिक प्रणाली योग्य आणि महत्त्वपूर्ण आहे.

Final Answer : (B) इलेक्ट्रिक प्रणाली

Quick Tip

इलेक्ट्रिक प्रणाली जीवनाच्या विविध क्षेत्रांमध्ये कार्यक्षमता आणि समायोजन सुनिश्चित करण्याचे महत्त्वपूर्ण साधन आहे.

50. वन्यजीव समृद्ध क्षेत्र असलेले राज्य कोणते ?

- (A) उत्तर प्रदेश
- (B) महाराष्ट्र
- (C) हिमाचल प्रदेश
- (D) उत्तराखंड

Correct Answer : (D) उत्तराखंड

Solution :

उत्तराखंड हा भारतातील एक महत्त्वाचा राज्य आहे ज्यामध्ये विविध प्रकारच्या वन्यजीवांचा समृद्ध क्षेत्र आहे. उत्तराखंडमध्ये जंगल, नद्या, प्राणी आणि विविध जैवविविधता आहे, ज्यामुळे ते वन्यजीवांची आश्रयस्थळ बनले आहे. उत्तराखंडमध्ये वाघ, बिबट्या, माकड, हरीण इत्यादी प्राणी आढळतात. या राज्यात वन्यजीवांचे संरक्षण करण्यासाठी विविध अभयारण्य आणि राष्ट्रीय उद्यान आहेत.

Step 1 : वन्यजीवांचे संरक्षण

उत्तराखंडमध्ये अनेक वन्यजीव प्रादेशिक अभयारण्य आणि राष्ट्रीय उद्यान आहेत, जेथे वन्यजीवांचा नैसर्गिक अधिवास वाचवला जातो. उत्तराखंडमध्ये 'राजाजी राष्ट्रीय उद्यान' आणि 'नेशनल पार्क' असतात जे वन्यजीवांचे संरक्षण करतात.

Step 2 : वन्यजीव समृद्धी

उत्तराखंड हा एक असा प्रदेश आहे जिथे जैवविविधतेची प्रचंड समृद्धी आहे. या राज्यात स्थानिक आणि स्थलांतरित प्राण्यांची मोठी संख्या आहे.

Step 3 : निष्कर्ष

उत्तराखंड हे वन्यजीव समृद्ध क्षेत्र असलेले राज्य आहे.

Final Answer : (D) उत्तराखंड

Quick Tip

वन्यजीवांची जैवविविधता असलेल्या प्रदेशात अत्यधिक निसर्गसंपत्ती आणि जैवविविधतेचे संरक्षण करणे महत्त्वाचे आहे.